

ฉบับที่ 34/2569

วันที่ 5 พฤษภาคม 2569

ร่างพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์ วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ.

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยกำลังเผชิญ “วิกฤตปากท้อง” ที่ไม่ได้มาเพียงระลอกเดียวแต่กำลังมาเป็นคลื่นต่อเนื่อง ระลอกแรก คือ ราคาพลังงานที่ปรับสูงขึ้น ระลอกที่สอง คือ กำลังถูกลามไปสู่ต้นทุนอาหารและสินค้าต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น และระลอกที่สาม คือ กำลังซื้อของประชาชนที่เริ่มลดลง ส่งผลกระทบในลักษณะแรงบีบสองด้าน (Double Squeeze) ต่อภาคธุรกิจและภาคประชาชนที่รายได้ลดลงแต่ต้นทุนกลับสูงขึ้น จุดกำลังซื้อของประชาชนและเพิ่มความเสี่ยงที่เศรษฐกิจจะเข้าสู่ภาวะชะลอตัวภายใต้เงินเฟ้อสูงแต่เศรษฐกิจตกต่ำ (Stagflation) ในระยะถัดไป แม้สงครามความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางจะจบลงแต่ภัยต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจก็จะคงมีอยู่ เพราะประเทศไทยกำลังเข้าสู่ระเบียบโลกใหม่ที่ราคาน้ำมันจะไม่กลับไปเหมือนเดิมและความเสี่ยงด้านพลังงานและห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ยังคงสูงต่อเนื่อง ประเทศไทยพึ่งพาการนำเข้าพลังงานสูงที่สุดอันดับต้น ๆ ในเอเชีย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานอย่างเร่งด่วนเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แม้รัฐบาลจะใช้มาตรการทางการคลังในกรอบงบประมาณที่มีอยู่เพื่อแก้ไขสถานการณ์วิกฤตแต่จะไม่ทันการณ์ เนื่องจากไม่สามารถตอบโจทย์ได้อย่างครบถ้วนทั้งในด้านขนาด (Scale) ความเร็ว (Speed) และความยืดหยุ่น (Flexibility) ที่ไม่เพียงพอและหากจะดำเนินการผ่านกระบวนการตรากฎหมายปกติจะไม่ทันต่อสถานการณ์และอาจก่อให้เกิดความเสียหายที่ยากต่อการแก้ไขในภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจครั้งนี้จึงเป็นวิกฤตซ้อนหลายระลอกต้องรับมืออย่างเร่งด่วนและเป็นปรกาศสำคัญในการรับมือวิกฤตระลอกถัดไปและจำกัดผลกระทบไม่ให้ขยายตัวในวงกว้างและยืดเยื้อ จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดอันเนื่องจากความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2569 อนุมัติร่างพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. (ร่าง พ.ร.ก. กู้เงินฯ) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์อันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศโดยเป็นการตราพระราชกำหนดตามมาตรา 172 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสอดคล้องกับมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 พร้อมทั้งให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยสรุปสาระสำคัญของร่าง พ.ร.ก. กู้เงินฯ มีดังนี้

1. ให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินไม่เกิน 400,000 ล้านบาท

2. วัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินกู้ เพื่อบรรเทาผลกระทบอย่างตรงจุดในการช่วยเหลือประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ และปรับโครงสร้างพลังงานซึ่งเป็นประเด็นที่มีผลต่อวิกฤตโดยตรง โดยให้นำไปใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายร่าง พ.ร.ก. กู้เงินฯ ประกอบด้วย 2 แผนงานหลัก ดังนี้

แผนงานที่ 1 : มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงาน วงเงิน 200,000 ล้านบาท เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชนและประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจไม่ให้หยุดชะงัก โดยมุ่งตรงไปยังกลุ่มเป้าหมายสำคัญคือประชาชนผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง เกษตรกร ผู้ประกอบการ SME รวมทั้งลดต้นทุนให้กับภาคการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพต่อไปได้โดยไม่ถูกผลกระทบซ้ำจากต้นทุนที่สูงขึ้น และช่วยเหลือผู้ประกอบการให้สามารถประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

แผนงานที่ 2 : มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานให้เกิดประสิทธิภาพ รองรับการผลิตผ่านการพึ่งพิงการใช้พลังงานฟอสซิลไปสู่การใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก และพัฒนาทักษะของประชาชนและนวัตกรรม วงเงิน 200,000 ล้านบาท

2.1 กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดการใช้พลังงานฟอสซิล การใช้พลังงานให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างรายได้จากคาร์บอนเครดิต

2.2 การใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้พลังงานฟอสซิล ทำให้การใช้พลังงานมีประสิทธิภาพ หรือส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนหรือพลังงานทางเลือก รวมทั้งสนับสนุนการติดตั้งสถานีบรรจุไฟฟ้า

2.3 การพัฒนาทักษะของประชาชนและนวัตกรรมสำหรับรองรับการปรับโครงสร้างพลังงานและการสร้างเศรษฐกิจใหม่

3. ให้มีคณะกรรมการกั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ โดยมีปลัดกระทรวงการคลัง (ประธานกรรมการ) เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่งตั้งไม่เกิน 3 คน (กรรมการ) และผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (กรรมการและเลขานุการ) ผู้แทน สศช. และ สศค. (ผู้ช่วยเลขานุการร่วม) และเพื่อให้การใช้จ่ายเงินกู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของร่าง พ.ร.ก. กู้เงินฯ กระทรวงการคลังยังได้กำหนดหลักการใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้หลักการ 5T ได้แก่ Target ตรงจุด ใช้เงินตรงเป้าหมาย Transition เร่งรัดการเปลี่ยนผ่าน ลดความเปราะบางทางพลังงาน Transformation เปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเน้นการลงทุนที่ช่วยให้เศรษฐกิจสามารถฟื้นตัว Transparent โปร่งใส ตรวจสอบได้ Together ขับเคลื่อนร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อให้เงินทุกบาทที่ใช้สร้างคุณค่าสูงสุดแก่ประชาชนและประเทศ

ทั้งนี้ นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเปิดเผยว่า “การตราร่าง พ.ร.ก. กู้เงินฯ จะช่วยประคับประคองเศรษฐกิจระยะสั้น และผลจากการปรับโครงสร้างทางพลังงานจะช่วยลดต้นทุนให้กับภาคธุรกิจและครัวเรือน เพิ่มความมั่นคงทางพลังงาน และสามารถดึงดูดการลงทุนสู่ระบบเศรษฐกิจได้อีกด้วย จึงถือเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างไปพร้อมกับการบรรเทาทุกข์ของประชาชน”

สำหรับผลกระทบต่อหนี้สาธารณะและความยั่งยืนทางการคลัง แม้จะมีการกู้เงินเพิ่มเติม แต่สถานะทางการคลังของไทยยังอยู่ในกรอบที่บริหารจัดการได้ หลังการกู้เงินตามร่าง พ.ร.ก. นี้แม้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP จะเพิ่มขึ้นแต่ก็ยังต่ำกว่าเพดานตามกฎหมายที่ร้อยละ 70 ซึ่งยังอยู่ภายใต้กรอบการบริหารหนี้สาธารณะตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับที่บริหารจัดการได้ มีแผนการชำระหนี้ที่ชัดเจนและโปร่งใส และที่สำคัญคือการดำเนินการทุกประการยังอยู่ภายใต้กรอบความรับผิดชอบทางการคลัง

กลุ่มกฎหมาย สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

โทร. 02 278 7878 ต่อ 41301, 41312

วิกฤตปากท้องในหลายระลอก

ผลกระทบสะสมต่อครัวเรือนและธุรกิจไทย

ระลอกที่ 1
พลังงานแพง

ราคาน้ำมัน-ก๊าซพุ่งสูง

ระลอกที่ 2
อาหาร-สินค้าแพง

ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

ระลอกที่ 3
กำลังซื้อถดถอย

เศรษฐกิจทรุด

DOUBLE SQUEEZE

ครัวเรือน: รายได้ไม่โตแต่ค่าครองชีพสูงขึ้น

ธุรกิจ: ต้นทุนพุ่งแต่ขายของได้น้อยลง

หากไม่ดำเนินการ

ความเสี่ยง STAGFLATION

เงินเฟ้อสูง + เศรษฐกิจตกต่ำพร้อมกัน

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่เปราะบาง

โลก Security First และจุดอ่อนของไทยที่ต้องแก้วันนี้

โลกหลังสงคราม

- ราคาน้ำมันไม่กลับไปถูกเหมือนเดิม
- แต่ความเสี่ยงด้านพลังงาน และชะงักงันเศรษฐกิจสูงตลอดเวลา
- ยุค Security First มาแล้ว

ความเสี่ยงของไทย

- มูลค่าการใช้น้ำมันและแก๊สสูงถึง 11% ของ GDP
- ดุลการค้าพลังงานสุทธิติดลบสูงถึง -6% ของ GDP
- พึ่งพาการนำเข้าพลังงาน 90%

ดุลการค้าพลังงานสุทธิ เปรียบเทียบภูมิภาค

หากไม่แก้วันนี้ ➡️ วิกฤตซ้อนวิกฤต
ถึงเวลาลดการพึ่งพาและสร้างความมั่นคงทางพลังงาน

ทำไมกลไกตามกรอบงบประมาณ **ไม่เพียงพอ?**

งบประมาณประจำปี
ถูกจัดสรรเต็มแล้ว

- งบปี 69 ถูกจัดสรรแล้ว
- กรอบกู้ชดเชยขาดดุลเกือบเต็ม
เพดานตามกฎหมาย

บริหารงบประมาณที่มีแล้ว
แต่ยังไม่เพียงพอ

- งบกลาง ดูกเงินฯ ไม่เพียงพอ
- การโอนงบ/พ.ร.บ. โอนฯ ไม่เพียงพอ

วิกฤติเร่งด่วน
ต้องการเบิกเงินทันที
รอไม่ได้

- งบปีถัดไปต้องรออีก 5 เดือน

แม้จะบริหารงบประมาณแล้ว แต่ไม่เพียงพอต่อขนาดผลกระทบ จึงจำเป็นต้องใช้พระราชกำหนดกู้เงิน

เบิกจ่ายได้รวดเร็วในภาวะฉุกเฉิน

วงเงินเพียงพอรับมือวิกฤตวันนี้

นโยบายการคลัง เพื่อบรรเทาและปรับโครงสร้าง

แผนที่ 1 200,000 ล้านบาท

ช่วยเหลือ
และบรรเทา

บรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของ
ประชาชน และเกษตรกร

ช่วยเหลือผู้ประกอบการ
ให้ดำเนินธุรกิจ
ได้อย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย: ไม่ให้วิกฤต
ถักร่อนความเป็นอยู่

แผนที่ 2 200,000 ล้านบาท

ปรับโครงสร้าง
เพื่อการเปลี่ยนผ่าน

ลดการใช้พลังงานฟอสซิล
เปลี่ยนผ่านสู่การใช้เทคโนโลยี
พลังงานทดแทน และพลังงาน
ทางเลือก

ส่งเสริมการใช้นยานพาหนะสะอาด
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พัฒนาทักษะและนวัตกรรม
เพื่อรองรับโครงสร้างพลังงานใหม่
และเศรษฐกิจในอนาคต

เป้าหมาย: สร้างภูมิคุ้มกันถาวร
ต่อวิกฤตในอนาคต

นโยบายการคลัง ต้องทำทั้งสองด้านพร้อมกัน
บรรเทาเฉพาะหน้า + ปรับโครงสร้าง

หลักการ 5T ของ พ.ร.ก. นี้

มุ่งเน้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า พร้อมปรับโครงสร้างประเทศ โดยยังรักษาวินัยการคลัง

T1: Target

มุ่งเป้า
กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
ชัดเจน

T2: Transition

เปลี่ยนผ่าน
ลดความเปราะบาง
ทางพลังงาน

T3: Transform

พลิกโฉม
ปรับตัวสู่ยุคใหม่

T4: Transparent

โปร่งใส ตรวจสอบได้
ติดตาม ตรวจสอบ รายงาน
ผลการใช้จ่ายเงินกู้อย่างเป็นระบบ

T5: Together

จับเคลื่อนร่วมกัน
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

พ.ร.ก. นี้ออกแบบบนหลักการ 5T

เพื่อให้ทุกบาทสร้างคุณค่าสูงสุดแก่ประชาชนและประเทศ